

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán

küldve:

Egész évre	10 ft
Félévre	5 ft
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitorsor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábos petitorsort 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, február 13.

31. szám.

De ha ámitani kell őket!

(T.) Ha valaki nem tisztességes dolgot végez és szemére lobbantják, megharagszik érte. De hát miért végez olyan dolgot? Ha szélsőbal ámit, és azt mondják neki: ámitó; detto megharagszik érte. De hát miért ámit? Hiszen már maga ez a czim, hogy „függetlenségi párt,“ ámitás. Ugyan mondják meg ők magok, hogy nem ámitás-e? Hiszen a Madarász frakción kívül alig van közöttük, aki ezt az elvet vallja. Tehát éppen ugy lehetnének szociálisták, kommunisták és nihilisták, mert ezeket az elveket bizonyos vallják közöttük annyian, mint a hányan a függetlenségi elvet vallják. Ha pedig azt mondjuk, hogy nem igaz? Azzal csak azt áruljuk el, hogy a „függetlenség“ czim jelentőségét nem ismerik, mert ezen czim jelentősége amny; mint elválni Ausztriától. Na már pedig ezt a legtöbb nem akarják. A függetlenségi czimet Kossuth Lajos teremtette meg 1849-ben, és aki azt nem abban az értelemben vallja, az korcs függetlenségi. Na már pedig a legtöbb olyan. Ezt a czimet tehát „függetlenségi“ bitorolják; és a mi reájok illik, az a „szélsőbal“ czim. Ez alatt a kalap alatt aztán elférnek, és lehetnek akár antiszemita is. De amint mondjuk, a „függetlenségi“ czim, birtorlás.

Beszéljünk azonban az antiszemizmusról. Hát itt nem ámitanak? Mernek itt nyilt kártyával játszani? Kimerik itt mondani, hogy mit éreznek és mit gondolnak? Nem himezés és hámozás az egész eljárásuk?

Adnak egy programot, melyben elítélik az antiszemizmust, hanem a prog-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Hogy tette boldoggá Balog Mihály uram a leányát.

— Elbeszélés. —

Irta:

Vértesi Arnold.

(Vége.)

V.

A férfi már elmaradt, senki sem jön háta mögött. Az ifjú nő léptei lassabbakká válnak, félénken tekintget körül, meg megáll. Visszamenjen oda, a honnan jött? Annyi ezer meg ezer asszony húzza a házasság igáját, örömtelen, szerelem nélkül, gyűlölt férj oldalán; miért ne ő is a többivel? Hiszen majd bele szokik, majd bele törődik.

— Oh nem! . . . nem! — susogja lázasan; — soha! . . . soha!

Minden nap borzasztóbbá válik neki ez az élet, ez a nyomorult élet, tele hazugsággal, képmutatással. Jéghidegség fut át testén, ha férje karja érinti; megundorodik önmagától, ha férje csókját érzi ajkán. És ez az érzés napról-napra iszonyubb lesz. Férjének minden kedveskedése csak jobban felháztítja; remeg, mikor az este beköszönt s valamennyi ideig lázasan rándul meg, mintha kinpapra feszítenék, ha Bucsa János uram rákezdli nótáját:

„Csak egy esőket, galambocskám.“
Egy esőket? Nem, nem! Inkább meghal. Inkább akármilyen történet, de annak a férfinak a csókja nem fogja többé az ő ajkát érinteni. Nem, soha!

Roskadozó lábaiba új erőt önt a kétségbeesés láza. Nem fázik már, hanem egész testében. Gyorsan iramlík tova a néptelen utcákon.

A kapukat épen most csapkodják be, a kulcsok nyikorogása hallatszik. A mint odább megy, már mindenütt bezárt kapukat lát s az oly megdöbbenéssel hat rá. Ugy rémlik neki, mintha ki volna zárva az egész emberiség köréből, kitalazta egyedül, egészen egyedül.

ramm maga egy antiszemizmus. És vajon lehet egy ilyen programot írni és kibocsátani: ámitási szándék nélkül? Az értelmetlenséget félrevezetni akaró szándék nélkül? Mert hát mire számítanak ők a programmal? Számítanak ők arra, hogy az értelmiség előtt ne látszassanak antiszemitaiknak, mert azt szégyenlenék, amint hogy egy magát emeltnek és felvilágosodottnak tartó emberre nézve szégyen is; de mert tudják, hogy a szélsőbal publikum kilenczted része antiszemita, hát azok felé meg ezenképpen mosolyognak: „Halljátok! Érteni kell a esziót. Mi ugyan azt mondjuk hogy nem vagyunk antisemitaik, mert zsidó szavazó is van a világban, a függetleneknek pedig ilyen „rebachra“ mindig nagyon szükségük, hát miért ijesztenék el őket. De hát ott van a program, olvassátok el, nem enged az Istóczynek egy hajszálát se.“

Ime az ál függetlenségi pártnak az ő eljárása. Ámitani akarják az antiszemitaikat, ámitani akarják a szemitaikat, ámde kiváltképpen: saját magukat ámitják. És ez ámitásnak öntudatában igen nagyon boldogok, mert hát mint hal a vízben, elemilkben vannak.

Aki pedig abban a csalódásban élne hogy a szélsőbal közönség nem szereti magát ámitatni, s ha az ámitásnak nyomára jönne, annak még bizony haragudnék is; hát annak megsugják, hogy: dehogyan nem szereti magát ámitatni! Sőt kaprajta mint gyerek a mesén, s amely pillanatban az ámitás megszűnik, a Mahdi serege is megszűnik. — Pláne, követeli hogy ámitsák, mert mondják neki igazat, hát betöri a fejed. Arra tehát, hogy ezt az elemet igaz szóval kapacitálni fogja, senki fia ne számítson. Ez

Jó; legyen hát ugy. A szülői házból, elülték, saját apja kiverte; jó; oda megy hát, a honnan nem fogják kiverni. Mit bánja ő most már az egész világot! Neki nincs többé se családja, se neve, se becsülete!

Megy oda, a hol egy forró szív fogadja, a hol egy szerető kar fogja őt ölelni, egy édes ajk csókolni. Mámor szállja meg agyát. Rettenetes láz, részegség, örültség ez; de mit bánja ő! A kétségbeesett lélek lihegve vágyik az öröm, a gyönyör egy csepe után. Egyszer életében boldog akar lenni, ha csak egy óráig, ha csak egy perczig is.

Sűrűn havaz, a fűhő pelyhek eltakar-
nak mindent, homályosan pislognak a gáz-
lámpák, alig láthatni pár lépésnyire. Néhol
kivilágított nagy ablaküvegek mellett halad
el az ifjú nő: itt-ott zene halatszik ki a
kávéházakból és éttermekből, zajos vigás,
mely még sötétebb árnyékokot vet a boldog-
talan fiatal asszony lelkére.

Néhol gyanus szemmel néz utána az
utca sarkából egy rendőr; de nem állítja
meg senki. Csak egy ittas ember, valami
napszamos féle közeledik feléje a láncz-
hidtérten.

— Hohó! rózsám, ne olyan sebesen!
S valamit sugott neki, a mit a két uja
közt tart. Ugy látszik ezüst fojtós.

A nő szíven ismét jéghideg borzongás
fut át, lábait újra reszketnek. Hanem egy
percz alatt már a hidhoz ér s a részeg em-
ber hátra marad.

Ijesztő alakja azonban föl-föltűnedezik
nem egyszer, de sokszor, míg a szegény nő
a hidon végig ér. Minden sötét árnyékban
azt a rut, tántorgó alakot látja, a mint az
az ezüst fojtókat nyújtja feléje. Lázas ká-
páratok lebegnek az ifjú nő szemei előtt s
ijedten tekint jobbra, balra.

Két oldalt a sötétség borul a széles
nagy korzóra, lent zúgnak a habok, zajló
nagy jégtáblák csapódnak a hid oszlopaihoz
s ott fönt ép ugy zajlik egy szegény ifjú
szívben. Es a mint letekint az ifjú nő a söté-
tét mélységbe, feje szédül s egy borzasztó
gondolat villant át agyán:

— Oda lent tán legjobb volna?
Rémülve siet tovább, mintha saját gon-

még az ősi indián faj mely körül üli a tüzet és biztatja magát a régmúlttal és a soha be nem következő jövővel. Már Csátár Zsigmond ur is újra fellépett prófétának, sőt plane Budapesten akar képviselővé lenni. Éljenek neki, de még hogy!

Na hát! Elő lehet itt aztán állni okos észrel? Lóttek annak! Aki ámitani nem tud, annak ugyan a szélsőbalon nem fognak hinni soha!

Országgyűlés.

Budapest, febr. 12.

A képviselőház mai ülésében mindenké-
lőtt az ujjonezjutalékra vonatkozó
javaslat tárgyalatott, melyet Tischler
előadó és Oreczy miniszter indokolta aján-
lott. Felszólaltak még Thaly, Csiky és Sza-
lay Imre. A ház elfogadta Csikynek egy ha-
tározati javaslatát, Thaly hozatódásával s
így a háznak 1882. márcz. 28-án hozott ha-
tározata oda módosított, hogy a honvé-
delmi miniszter a sorozás eredményéről s a
4. korszály igénybevételéről legkésőbb febr.
15-ig terjessze be jelentését.

A törvényjavaslat részleteiben is elfo-
gadtatván, következett a Szegeden szük-
séges átmeneti intézkedésekről szóló javaslat
tárgyalása. Tibád előadó tárgyalagos be-
szédben indokolván és méltatván a javasla-
tot, Herman Ottó szólt fel és Szeged jö-
vője felől aggodalmait fejezte ki, s utalva
arra, hogy az ujjonnan épült városban sok a
lakás és kevés a lakó, mely bajon segíteni
kellene. Tiszta Kálmán miniszterelnök s
Tiszta Lajos gr. előbbi a város jövőjét il-
letőleg megnyugtató, az utóbbi a város viszo-
nyára nézve tájékoztató és felvilágosító mó-
don válaszoltak Herman megjegyzéseire. Be-
szédeiket a ház élénk helyeslésekkel fogadta,
A javaslat elfogadtatott a pénzügyi bizott-
ság módosításával, melyeket Rakóvszky
István adott elő.

Végül Hegedűs Sándor előadó indo-
kolása után a ház elfogadta a pénzügyi bi-
zottság javaslatát, mely szerint Szeged város

dolata elől futna. Erősen hóna alá szorítja
a kis batyut s ajkai lázasan rebegnek egy
szót, mely világgossá gúgára gyanánt tűnik
föl a kétségbeesés éjjelében.

— Sándor! Sándor!

Átjutott végre a hidon.

Léptei oly könnyűkké, oly ruganyosakká
válnak, lábait alig érintik a földet. Már ott
van az utcában, már a házat keresi. Ra-
gyogó szemei igyekeznek áthatni a fülhomá-
lyon. Ah! itt van már, itt a szám . . . 58 . . .
ez az! . . . ez!

Szive oly erősen dobog, hogy csaknem
kiszakad kebléből. Hevesen rántja meg a
csöngettyűt. — Ah, oly lázasan türel-
metlen.

No de végre csoszogás hallatszik, a
kulcs nyikorog a zárban, a kapu kinyílik s
egy morgó vén ember dugja ki rajta fejét,
aztán hirtelen meglepetten visszahuzza.

— Mi tetszik?

— Kelemen Sándor urat keresem, —
liheg a nő.

— Nincs itthon.

A nő megdermedve mozdulatlan, szót-
lan állt ott.

— Szaporán nógatja a vén házmaster,
— vagy ki, vagy be; mert nekem nincs
kedvem sokáig itt ácsorogni a hidegben.

— Megvárni szeretném Kelemen urat,
— rebegti a nő halkán.

A házmaster oda világit gyertyájával a
nőnek szemei közé.

— Vagy ugy? Megvárni szeretné? Ér-
tem már. De nem igen gondolom, hogy Ke-
lemen ur is szeretné, ha itt találkoznak;
pedig mindjárt megeshetik. Mindjárt itt le-
hetnek a színházban?

— Kik?

— Hát Kelemen ur, meg a menyasszo-
nya, meg az öreg tekintetes urék.

— Menyasszonya?

A szegény nő kiejtette kezéből a ba-
tyut s roskadozva támaszkodott a falhoz.

— No csak ez kellett még! — dör-
mögött a házmaster. — No ne izéljen. Hall-
ja? Mozduljon már. Biz isten mindjárt itt
lesznek.

S rázni kezdte a félig alélt nőt.

kérvénye a kölesonalap igénybevételére ki-
tűzött határidő meghosszabbítására iránt — el-
utasítottatott.

Erre Tiszta Kálmán belügyminiszter
beterjeszté az egészségügyi jelentést 1880.
évről; — Darányi előadó pedig a köz-
lekedési bizottság jelentését a szabadka-bajai
és a munkács-beszki vasutakra nézve. Ez-
zel az ülés véget ért. Legközelebbi ülés pé-
nteken tél 12 órakor.

Politikai szemle.

A napi sajtónak legnagyobb része foly-
tonosan az egyptomi eseményekkel foglal-
kozik, de legkiválóbban és legbehatóbban
tárgyalják azt az angol lapok, mint a kiket
legközelebből érdekel.

Midőn ez az egyptomi kérdés felszínre
került, Francziország felajánlotta Angliának,
hogy segédkezet nyújt annak megoldására,
azonban Anglia azzal utasította vissza, hogy
ő egymaga fogja azt a rendet helyreállítani;
s most egyszerre csak arra ébred fel, hogy
talán nem volna már olyan nagyon felesle-
ges egy kis segítség, mert a Mahdi ugy a
nyakára nőtt, hogy azt könnyű szerrel le-
rázni többé nem lehet.

Baker basa veresége újabb bizonyítéka
annak, hogy egy elhibázott alapon kezdet
háborút kevés erővel nem lehet sikerrel át-
küzdni, hiába küld aztán bármilyen híres
tábornokot — ha mindjárt Gordonnak is
hívják is azt — ha nem adja mellé a meg-
felelő erőt.

Tudja, érzi ezt az angol közvélemény
s annál fogva mindég hangosabban követeli,
hogy a kormány tartsa fenn Angolország te-
kintélyét, s küldjön a baj elhárítására olyan
haderőt, mely képes legyen kiköszörölni a
már eddig is szenvedett csorbákat, s elhári-
tani a fenyegető veszélyt.

Az angol parlamentben is erős ellenzék
tömörült a kormány ellen, ennek lanyha ma-

— Legyen hát esze, hallja! Miért
akarja annak a szegény ifjú urnak a szeren-
cséjét elrontani?

Arra szóra megmozdult a szegény asz-
szony. A szerencséjét elrontani? Csak a ke-
zével int, szólni nem tud.

Menne már, de közelgő beszédet hall s
öszönszerűleg hátrább húzódik, úgy hogy
a fal mellé lapulva egészen az árnyékban
marad.

Senki sem veszi észre, senki sem tekint
oda; oly élénk beszélgetésbe merültek, a kik
most bejönnek a kapun. Elöl egy fiatal pár,
aztán egy öreg pár. A házmaster világit nekik
a gyertyával föl a lépcsőn s a gyertya
világa épen az ifjú pár arczára esik. A sze-
gény asszony onnan lentről tisztán láthatja
a leánya mosolygó képét.

Még nagyon fiatalnak látszik, egészen
gyermekded alak, gyöngye, vézna, keskeny
vállak, kék szemek, szőke haj, gödröcskéik
az arcon.

— Jó éjt! . . . Jó éjt! — hangzik fent.

Még egy kézzorítás, susogás. A sze-
gény asszony odalent elfordítja fejét. Ugy
érzi, mintha a fájdalomtól megdermedne egész
teste.

Oda fent eltűntek már mind. Lent a
vén házmaster csoszogó papucsával az idegen
nőhöz közeledik. Csak a szemeivel hunyor-
gat s annyit mond, hogy:

— No már most!

A nő lehajította fejét.

— Ne szóljon róla, hogy itt voltam,

— susogja akadozva halkán, alig hallha-
tólag.

Már ki ment a kapun, mikor a házmas-
ter utána szól:

— Nini, hlóz a batyuját itt felejtette.

Némán, gépiesen fölveszi azt a sze-
gény asszony s tántorogva odább megy.

VI.

Csak most érzi, hogy milyen lankadt,
milyen fáradt, alig bírja vonszolni magát.
Néhány lépéssel odább egy kölépcső ve-
zet föl a várba, leül arra, Annyira szóra-
kozott, annyira kábult, hogy észbe sem jut
leseperni róla előbb a havat.

Meddig ült ott, nem tudja; hanem egy-

gatartása miatt. Bizalmatlansági szavazatról volt szó s úgy látszott, hogy az e tárgyban tett indítvány keresztül megy. A kormány tehát valamennyi szónokát felíratta szövegre; az ellenzék látván hogy még temérdek beszéd fog következni, nyugodtan távozott el azt hívén, hogy a szavazás csak másnap fog megtörténni, hanem mikos a kormány látta, hogy az ellenzék már nagyobb részt eltávoztak nem engedte tovább beszélni a maga embereit, szólásra senki sem jelentkezvén, a vita bezárattat s a szavazás azonnal elrendeltetett, melynek eredménye természetesen az lett, hogy az indítvány nagy szövegséggel elvetett.

A csel sikerült, hanem hogy fog-e az máskor is sikerülni? nagy kérdés.

Egyébiránt Gladstone most lázas türekléssel igyekszik össze halmazni a haderőket Sudanban, de hogy lesz-e sikere, e kései buzgalomnak az a jövő titka, annyi bizonyos, hogy ez események kifejlésétől függ Gladstone cabinet sorsa.

Franciaország a külpolitikában várakozó állást foglalt. Azt hiszi hogy az egyetemi kérdés az ő segítségével nélkül csakugyan nem oldható meg.

Legújabb esemény az, hogy a pápa a francia papsághoz egy encyclikát intézett, melynek főbb vonása a békülékénység a francia állammal, mint a mely nagy szelgálatokat tett a catholica egyház irányában; és igen szeliden jegyzi meg hogy ha az állam létét is pillanatnyira a helyes utról, de önként visszatért arra. Kimondja hogy valamint a szenvedély sugalmazta az államnak a szerzetes rendek, convictusok és egyházi jelvények elleni nemely eljárását, — de viszont a clerus is a szenvedély uralma alatt küzdött ezen rendszabályok, és a köztársaság ellen is.

Határozottan oda mutat ez, hogy a pápai szék és a francia köztársaság közt béke van készülében, oda mutat, hogy a francia lapok ama régibb híre hogy Grévy és Ferry kibékültek a pápával, valóságban alapult. De hogy e békekötésnek mi ára lesz, azt csak később fogjuk megtudni.

Berlini lapok nagy örömmel vették tudomásul azon tényt, hogy Orlov herceg Berlinbe helyeztetett át nagykövetnek. Eből azt a következtetést vonják le hogy miután az Orlov és Bismarck hercegek közti barátság a legbensőbb, Oroszország csak a béke politikájára iránti nagy hajlandóságának adta ezen áthelyezés által, újabb jelét. Orlov herceg a németországi békek barátjának, legkisebb szószólójának. Bizonyos hogy Orlov herceg, az orosz külügyminiszter intentióinak, melyek tudvalevőleg a békek állapotok háborítatlan fenntartására irányulnak, Berlinben hathatósan igyekeznek ér-

vényt szerezni, s így mint szövetséges állam, mi is érdekelve vagyunk ezen esemény által.

Belgrádból jelentik, hogy Risztics komolyan megbetegedett, annyira komolyan, hogy diplomatiai oldalról is több ízben kérészködtek hogy léte iránt. A szerb „Cavour“ pártja ma a skupstinában alig számít többet három „emberről“ Belgrádban azt is beszélük, hogy nincs kizarva annak lehetősége, miképp Risties fölépülése után a király által kinevezendő 44 képviselő sorában fog helyt foglalni. A kormány így megerősülve, egész kényelemmel foghat azon reformmunkálatok létesítéséhez, melyekre a fejlődő Szerbiának oly annyira szüksége van. E munkálatok közt különös fölémlítést érdemel az eddigi adórendszer teljes átalakítása, a melynek értelmében a jelenleg kilenc millióra menő egyenes adók tizenhét millióra emeltetne, míg az indirect adók, a só egyeduróságát és a bélyegadókat kivéve, megszüntetnének, azonkívül árú, és értéktörzsd felállítására iránt is megindították már a tárgyalásokat.

Hajdumegyei rendkívüli közgyűlése.

— Febr. 12. —

Hajdumegyei rendkívüli közgyűléséről, annak későn végződése miatt, teljes tudósítást nem adhatván, mai számunkban közöljük az utólagra maradt ügyek elintézését a következőkben:

Hadház város közönsége s az ottani közbirtokosság között fenforgó vitás kérdések megvizsgálására előző megyei határozattal kiküldött közgyűlés elnöke elhunyt alispán Veszprémi Gáspár helyett Rásó Gyula megyei alispán megválasztatott.

Nádudvar közönsége a község kikapóztatására szükséges összegnek pótdátó kivetés utján beszerzése engedtetett meg.

Uzonyi Péter s társa bősörményi lakosok felebezése Bősörmény város közgyűlésének 1883/1003 számú határozata ellen tárgyalatván: a felebezésnek hely adott s a szabálytalanul összehívott közgyűlés idézett határozata feloldatott.

Varga Bálint székességi házi szolga fizetés javítás iránti kérelmének s több közmunka 3-szoros váltásdíjak elengedése iránti kérelmek elintézését után főispán ur Ö. méltósága tiszteletbeli aljegyzőül Zöld Mihály közgyűléseket, kinevezvén, a gyűlés 1 és 1/2 óraorok berekesztetett.

E jegyzőkönyv hitelesítésére a holnap nap d. e. 10 órára kitűzetett.

A különböző bizottságok megalakításának eredményét tegnap tudósításunkhoz pótlólag a következőkben közöljük:

Egészségügyi bizottság tagjai a. hivatalból: megyei főorvos: Dr. Varga Géza, megyei járóorvos: Dr. Hegedűs Pál Dr. Khon Dávid, Dr. Hetényi Lipót, Dr. Kovács Dániel Dr. Rattersporn Mór, Szalay János, Dankó István, Dr. Kerényi Miksa honvédszázados orvos, Precsinszky

Pál mérnök, Balthazar János építész és Hájós Sándor gyógyszerész (e három utóbbi a közigazgatási bizottság által választott) b. választás folytán tagjai: Szinay Gyula, Kasztl László, Boros Lajos, Soltész Farkas Ferenczy Elek, Nábráczky István, Czeglédy Lajos, Kovács András, Karap Mór, Fischbein Ignác, Kozma Sándor és Ujváry Béla.

A népnevelési bizottság tagjai: Vincze József ref. tanító Földes, Simon Károly ref. tanító Hadházi, Bede Imre ref. tanító Szoboszló, Sólyom Antal ref. tanító Bősörmény, Garbics Ö. kath. tanító Bősörmény, Fejér György gör. kath. tanító Dorog, Fischer Mór izr. tanító Nádudvar, Orosz József Fischbein Ignác, Uzonyi Péter.

Ezen bizottságba még egy-egy tagot neveznek ki, a tisztántali superintendentia, az egyetemes, a nagyváradi r. kath. és munkács-i gör. kath. püspökség.

Statisztikai bizottság tagjai az alispán elnöke alatt: Szinay Gyula, Karap Mór, Fischbein Ignác-Somossy Mihály, Farkas Albert, Sinay Károly, Kálmán György, Kovács István, Lipovniczky Imre, Hadházy Endre, jegyző: Sepsy Dezső.

Jegyző-szigorló bizottság elnök az alispán, tagok: főjegyző tiszti ügyész, Ferenczy Elek, főorvos, kir. adó-felügyelő, Czeglédy Lajos, Lukács Dezső, Karap Mór, Szöllösy János, Precsinszky Pál, Csapó István.

Lótenyésztő bizottság. Elnök az alispán, tagok: Farkas Pál, Farkas Albert, Karap Mór, Fischbein Ignác, Ujváry Béla, Ferenczy Elek, Lukács Dezső, Kovács András, Ványi Sándor, Uzonyi Péter.

Az árvaszékhez szavazó tagok: Osváth Ferenc, Fischbein Ignác, Soltész Farkas, Kasztl László, Boros Lajos, Szöllösy József, Györfly István, Lipovniczky Imre, Budaházy Gyula, Kálmán László, Karap Mór, Vásárhelyi István, Kovács István, Uzonyi Imre, Somossy Mihály, Veszprémi Kálmán, Farkas Albert, Lukács Dezső, Ludman Lajos, Sinay Károly, Kovács Károly, Kaszás József, Sinay János, Póka István.

A tegnap gyűlés jegyzőkönyvének ma történt hitelesítése után, az újonnan kinevezett Zöld Mihály tiszteletbeli aljegyző, valamint Kálmán Mihály Dr. Kardor Samu, tiszteletbeli t. ügyész a hivatalos esküt főispán ur előtt letették.

Napi hírek.

A helybeli ref. tanító testület, vitagyűlést tart, f. hó 16-án szombat d. u. 4 órakor a péterfalvi iskola gyűléstermében. Vitatárgy: „Milyenek legyenek az ismétlőiskolák Debreczenben.“ Ezen gyűlésre a tanítótestület tagjai és tanügybarátok meghívatnak. Debreczen 1884. febr. 11. Az előnkéség.

Még egy utolsó Isten veled! Thóty Gyula emlékének, a tegnap eltemetett s annyi jóktól megsirattott derék ifjunak legyenek még szentelve e sorok! Nehéz megválni attól, kit oly sokan szerettek, őt pedig nagyon szerették város szerte, szomoru tanúság rá azon ritka részvétel, mivel a város nagy közönsége a boldogult emlékének áldozott. A szeretet elhalmozta koporsóját koszorúval. Koszorut helyeztek a gyászos koporsóra:

Elbámulva néztünk rá és magunkra, mignem Newport pajtás, ki nagyra volt azzal hogy a legszárabbal ezitromból is levét facsar, ilyenformán kezdte meg a társalgást: — Átkozott egy idő van ma! — Ugy van, mondá emberünk. — Honnan jött? — Északról. — Melyik vidékről? — Maine mellől. — Szép ország az! — Ugy van!

Neuport hűségét sértette ez a rövidség, újabb rohamot intézett. Nagyon felizgatták az embereket arrafelé a harzi tudósítások. — Nagyon. Most már a kedélyeskedéssel próbált szerencsét Newport. — Ugy-e nem szívesen engedték el a szülei? — Meghaltak. — Ugy? — Ugy van!

Neuportnak félbe kellett hagyni az ostromot. E közben jel adatott az alvársra, a gyertyát eloltottuk, gyapjútakaróink alá húzódtunk s a sátorban újra esőnd lett.

Midőn reggel felébredtem, emberünk egy nagy fésűvel rendezte hosszú haját. — Barátságosan üdvözölt engem valamint a többieket is, de csak szemével, szája néma maradt.

És így volt azután is. Nemesak hogy nem beszélt, de lehetőleg kevés szót használt mindig. Neve után kérészködődvén, John Helfeknek mondotta magát, mi azonban már első reggel „Ugy van van“ melléknével tiszteltük meg: nem tiltakozott az ellen, s annak hívtá az egész szakasz, az egész ezred.

Kezdetben nem foghattam meg „Ugy van“ zárkózottságát. — Gyilkosság miatt kellett a hadsereghöz menekülnie — vélé egyik, — vagy megugrott pénztárnok, — okoskodék a másik. — A fickóknak olyan keze és lába van, mint egy parasztnak, de a motor oly gentlemané, — Talán a bolygó zsidó öcsése. — Az ördög tudja, ki és mi ő.

Lassanként azonban bizalmatlanság és kételkedés elnémulának új pajtásunk jószívűség, szolgálatkésztség, hű és bátor kötelességteljesítése, s amint az már szokott lenni, ereje és lovagiasága előtt.

A gyászoló család „imádkozó halotjának“; Osterlamm Ernő s neje: „Isten veled! Nyugodj békében“; Geresi Kálmán s neje, Némethy Károly: „legkedvesebb barátjának“; a joghallgatók: „szeretett barátjuknak“; a jogász-szegélyző egyület: „buzgó választmányi tagjának“; Dalmy Károly s családja, özvegy Mihályné: „szeretete jeléül“; Lengyel Zsigmond s neje, Medve Kálmáné, Onody Ilona, a Sesztina család: „részvétel s emléke jeléül“; özvegy Veres Lászlóné Szathnary Teréz. — A boldogult, ki életében úgy szerette a virágokat, virágok közt tette meg utolsó útját is, virágokat ültet mindjog sirja felé a szeretet. A város intelligentiája nagy számmal jelent meg a szomoru temetésen, hol nem volt senki, ki megnekönyezte volna azt a korán kialudt nemeseletet. Szerető pályáitársai nem akarla megválni kedves barátjától, magok vitték egész a sirig a kedves hamvakat. A sirnál a boldogult legregibb barátja Némethy Károly bucsuzott el a joghallgatók nevében „szive, lelke felétől“, hogy ő szőljön utólagra legkedvesebb barátjához. Zokogva hagyta el mindenki a friss sirt, hol egy páratlan nemes szív alszussa végalmát. Az általános részvét csepegtessen gyógyító balzsamot a gyászhaborult család sajó seibeire. Elkötözött kedvesünk a viszontlátásig Isten veled!

Az érdem jutalma. Igen szép meglepetésben részesült tegnap Serly Ede a debreczeni iparos ifjuság elnöke, ki a gyűlést ügyvezetése körül kiváló ügybuzottságot fejtett ki. Az egylet tagjai tegnap este megjelentek elnökük lakásán, s egy szép művi ezüst serleget nyújtottak át, mit a kitiüntetett elnök meleg szavakkal köszönt meg. — Ezután kedélyes házimulatság rögtönözöttetett, mely éjfélig tartott.

Kresányi Ignác szinigazgatónk a ma déli vonattal Nagyváradra utazott, hogy ott a szinügyelet előtt jelentést tegyen a nagyváradi szinkőre vonatkozó tervéről. A szinügyelet határozatát holnap dönti el Nagyvárad város közgyűlése, s nincs kétség benne, hogy helybenhagyó határozatot hoz, s akkor Debreczen-Nagyvárad szinészete ismét hibetőleg hosszú időre össze lesz kötve.

Fenyéri Mórnak holnap juttalomjatekára felhívjuk olvasóink figyelmét. A szinre kerülő bohózat rendkívül mulattató. Örömmel hallottuk, hogy a fiatal színész holnap juttalomjatekát lehetőleg emelni igyekezik a közönség, mely igen szép eredményü gyűjtést is rendezett számára.

Felolvasás. Az iparoskör művelődési szakosztálya f. hó 17-én vasárnap d. u. 5 órakor a városház nagy termében felolvasást rendez. Felolvasást tart: dr. Vedródi Victor tanár ur. „A vasgyártásról“ a mely annyival is inkább érdekes lesz, mert felolvasó gyakorlati mutatóványokkal kapcsolja egybe felolvasását.

Helyreigazítás. A megyei közgyűlésről szóló tudósításunkból a főispán Ö. méltósága által kinevezett igazoló választmányi tagok közül kimaradt Győrössy János biz. tag neve. Mit ezennel sietünk helyre-pótolni.

Köszönetnyilvánítás. Ismerőseink, barátaink, a nemes tanuló ifjuság, s általában az egész mélyen tisztelt közönség, kik egy alkalommal például olvasva ül egy fa alatt, midőn közel hozzá néhány hőnyelmeű fickó az ezredből otrómbán legyeskedett egy fiatal mulató lány körül, ki hetenként háromszor élete koczkáztatásával jött a táborba, hogy délről szivarokat hozzon nekünk. Amint „Ugyvan“ meghalotta a lány segélykiáltását, gondosan letette a könyvet, felállott, a szemtelen fickók közé ment, megragadta egyikét, magasra emelte s bedobta a legközelebb eső sátor bejáratán s visszament könyvéhez — sőt nélkül.

Igen, ez a könyv: Talán volt ez is mint az egész ember! Végre rájöttünk, hogy egy latin gramatika az. A kis könyvecske el volt használva, a szélei behajtogatva, tele számfűlekkel. És mégis nem a tanulási vágy lehetett az, mi újra meg újra visszavezette a könyvhöz, mert egyszer próbákpén latinul beszélvén vele, röviden bár, de klaszszikus idézettel felelt. Mit találhatott abban a gyermekkönyvből. Mindig magával hordotta, éjjel vánkosa alá tette, s reggel ezután kapott. Pihenő közben vagy az előőrőn gyakran elővette. Egy pillanatra beletéknített, mintha meg akarna győződni, hogy minden szó helyen van-e, és a mily gondosan elővette, úgy tette ismét vissza helyére.

Tom Wilkins egy jókedű fiú, egy este bor mellett megesküdt, hogy a könyvet legalább egy órára ellopja. De más reggel már ösztintén bevallotta, hogy nincs rá bátorsága, mert „Ugy van“ minden esztentjét összetörné, ha rajta kapná. Pedig Tom Wilkins nem volt gyáva, azt sokszor bebizonyította a harczerén. — És így maradt talány előttünk a férfi, könyvével egyetemben.

Végre, 100.000 új nadrágot kapván, tova nultunk a táborból kora reggel. Este egy erdős halomra mentem föl, a honnan átkintettem a tábor hosszú vonalait. Elmeingve ültem egy fátorzson, midőn valaki gyöngöden megérinté vállamat. Fölnéztem, „Ugy van“ állott előttem. — Ön után jöttem, megengedi,

szer csak azt érzi, hogy nagyon fázik s di-deregve fölkel és tovább támolyog.

Fogai vacognak, reszket minden tagja, úgy érzi, mintha a hideg keresztül hasogatná keblét s mintha lábai eltörnének alatta, oly zsidbadt s agyára oly nehéz nyomás érezkedik.

Hová megy? Nem tudja, csak megy. Vissza? Haza? Oda nem. Akárhová, csak oda nem.

Lábai alatt tátong az örvény: tompa kétségbeesésével, fásultan nézi. Mit bánja már most ő, akármir történjék vele! Ugy találja magát és az egész világot, hogy most már jöhet akármir, neki mindegy. Nyomorogni koplalni, sárba fetrengeni, eladni magát: mindegy.

Majd komor dacz foglalja el lelkét. Nos hát rossz lesz, rossz.

Már a lánzhidnak közepe táján halad. E pillanatban úgy rémlik neki, mintha egy férfi alakja közelednék feléje s mintha a fel-homályban rá ismerne a részeg napszámóra, a ki az ezüst forintost mutogatta. Rémlütn iramodik vissza az ifjú nő, a nagy kendő is lehull futásközben vállairól s oda vesz a Dunába. Az ijedt nő nem gondol rá, csak aztán jut eszébe, midőn az éles, metsző hideg átjárja egész testét.

Karjait keblére szorítva, összehúzódva kuczorog hosszu ideig a budai hidfőnél; de nem hall lépteket, nem jön utána senki s végre bátorságot kap, hogy újra meginduljon. Majd gyorsan, majd lassan, hidegtől és láztól reszketve megy a pesti part felé. De mi ez? Most meg az ellenkező oldalról hall a háta mögött lépteket.

Képzeteiben újra fűltünk a részeg napszamos alakja. Ott vigyorog az ki mindenütt a vasrudak közül, ott látja a remegő nő maga előtt, háta mögött, mindenütt. Már szinte érzi a pálinkától büzös ajk lehelletét, látja a mámoros, pislogó, ijesztő szemeket. Csak pár lépés még s az üldöző alak eléri őt.

Borzadva szökik fel az ifjú nő a hid karfájára. A sötét alak már kinyújtja feléje karjait.

Késő. Csak az üres levegőt kapja meg, a nőt már nem érhetke el.

Egy locsanás hallatszik lent a habok közt, azután semmi.

— A boldogtalan! — kiált fel a rendőr, ki a budai hidtől követte. — Mindjárt gondoltam. Az ördög bujt ezekben az asszonyokba; ma már a második.

„UGY VAN!“

— Amerikai történet. —

A bulle-runi első elvezetett csata után történt. Potomacban táboroztunk s vártuk, hogy tábornokunk felhagy mesterséges tétlenségével és újra támadásra fog vezetni. — Vártunk — egy hónapig. Táborban semmi sincs iszonybub a várakozásnál.

Egy viharos, esős estén pipázva, némán heverésztünk a sátorban egy fagygyu gyertya szomoru világánál. A nyolcz szobatárs közül négy oda volt. Kettő az isten szabad ege alá költözöködött ki és ott terült el a nedves földön. Johnson káplár és Hutkins pajtás pedig a betegszállító kocsiikkal északra vonultak. Mikor utólagja kezét szoritottunk, Johnson, kinek a combja szét volt zuzva, így szólt: „Halljátok fiúk, mihelyt új lábat csinálnak nekem, újra visszajövök és — előre! hurrah! Hutkins azonban, kinek teste alsó részén volt egy lövés, nem szólt semmit, csak a szemöldökét emelte föl egy kissé, — ez volt bucsuja. Híjába erőlködünk, a beszélgetés ezután sehogy se ment. Egyszerre hirtelen felnyit a sátor egyik oldala, úgy, hogy az eső becsapott ránk, a Haynes hadnagy egy férfit vezetett be a következő szavakkal: „Ugy, őv az ön sátora és az ön pajtasaié“, s azzal hirtelen eltűnt. A férfi rendkívül nagy és erős volt; nagy kék szemei elővillantak a sarka alól, arczának nagy részét szalmasáros haj fődé, melyből csurgott a víz. Anélkül, hogy egy szót is szólt volna, barátságosan üdvözölt minket, leült kijelölt helyére, pipára gyújtott — és hallgatott.

felejtethet-
lén oly n-
meghatóv-
bánatunka-
tak: foga-
köszönetet-
Ferenc f-

— L-
viselőház
László In-
gyűlésen
törésekor
honvéd kü-
szabb idei
lutismus i-
ben tartó-
kosok egy-
szágyulés
egyike vol-
alapítottá-
éveken át
meggyeng-
kain kelte-
sen Kossu-
ezen kerü-
A legutób-
tották meg-
ki különös
kozottsága

— E-
ügyében.
genfeld J-
öt órára e-
sági egyes-
gyének az-
endő méltó-
ságes teet-
egyes vár-
számmal r-
József föis-
dig Grünv-
retett az-
dasági ta-
szervezett
tett érteke-
nevezett t-
adott ért-
azért rész-
szersmind
szakszerü-
kozatást
megyei é-
Az értekez-
hogy a me-
irányulni,
közönsége,
násával az
teményes l-
E czélból
dítványára
saiból s sz-
riszakra, r-
bizottságot
teendője é-
egy oly pé-
más vasár-
venni akar-
2-szor arr-
tásban a
sege minél
s hogy az
sebben jár-
hez. Ez az
fáradozása
vezőbb be-

— E-
Az értekez-
hogy a me-
irányulni,
közönsége,
násával az
teményes l-
E czélból
dítványára
saiból s sz-
riszakra, r-
bizottságot
teendője é-
egy oly pé-
más vasár-
venni akar-
2-szor arr-
tásban a
sege minél
s hogy az
sebben jár-
hez. Ez az
fáradozása
vezőbb be-

egy itt n-
szoborra,
mellém és
ságos volt
a kihez bi-
dom, hogy
félelem, de
becsületes
nyáján a l-
löle. Es ő
Azért
önnekváln-
vagyok Ma-
halt, én le-
meghalt, t-
ezelőtt egy-
lába. Szü-
sorsa és be-
reá, — h-
jött, tizen-
ánynya fej-
volt épen,
s én egyed-
is elment.
nak éreztet-
könyvei, s
szén. De ő
jen, csak
szerettem.

Odalé-
latin nyelv-
neki. Lapo-
lap fehér s
násokkal e-
John“ —
de lehesse ol-
dám magam
idős vagy
nem lehet!

— E-
És ke-
nütt. Szer-
harczba me-
zélből, —
ő jött el ho-
báimhoz de
szerettem m-

— E-
És ke-
nütt. Szer-
harczba me-
zélből, —
ő jött el ho-
báimhoz de
szerettem m-

felejtetlen G y u l a fiunk végtisztességtételén oly nagy számmal megjeleni, a temetést megvárni tenni s részvétükkel a mi nagy bánatunkat némileg enyhíteni szivesek voltak: fogadják családnom nevében legelőször köszönetemet. Debreczen 1884 febr. 13. Thót Ferenc főisk. tanár.

— **László Imre orsz. képviselő** a képviselőház egyik legrégebbi tagja meghalt. — László Imre már az 1848—49-iki országgyűlésen szerepelt; de a szabadságharc kitörésekor ott hagyta az országgyűlést és mint honvéd küzdött a hazáért. Világos után hosszabb ideig bujdosott a hazában. Az abszolutizmus ideje alatt jobbra Szatmármegyében tartózkodott, ahol a legelőkelőbb birtokok egyikike volt. Résztvett az 1861-iki országgyűlésen; az 1865—68-ikban pedig egyikike volt azon hét képviselőnek, akik megalapították a 48-as pártot. E pártnak hosszú éveken át volt elnöke, de az utóbbi években, meggyengült egészsége miatt, jobbra birtokain kellett tartózkodnia. 1869-ben Szentesen Kossuth helyébe választott meg és ezen kerületet két országgyűlésen képviselte. A legutóbbi választásoknál Zilahon választották meg. Köztisztviselőként álló férfi volt, ki különösen a történetben birt széles tájékozottsággal.

— **Értekezlet az országos kiállítás ügyében.** Hajdumegye főispánja gróf Degenfeld József ő méltósága tegnap délután öt órára egybe hívta a hajdumegyei gazdasági egyesület tagjait a czéliből, hogy a megyének az 1885. évi országos kiállításon leendő méltó képviselése tárgyában a szükséges teendők felől értekezzenek. A megye egyes városaiból és községeiből tekintélyes számmal megjelentek elnökké gróf Degenfeld József főispán ur ő méltóságát, jegyzővé pedig Grünvald Józsefet megválasztván, folkéretett az épen jelenlevő Szücs Mihály gazdasági tanintézet tanár, hogy a kiállítás szervezését ismertető s ez alkalomra készített értekezést felolvassa, mely kérelemnek nevezett tanár ur eleget tévén, az általa előadott értekezés éljenzéssel fogadtatott s azért részére köszönet szavaztatott s egyzersmind elhatározta az értekezlet, hogy a szakszerű s a kiállítási akaráknak bő tájékoztatást nyújtó értekezést kinyomatja s a megyei érdekeltek körében kiosztatja. Az értekezlet ezután abban állapodott meg, hogy a megindítandó mozgalomnak oda kell irányulni, miszerint legalább a megye gazda közönsége, lehetőleg az iparosoktól bevonásával az 1875. évi orsz. kiállításon gyűjtéménves kiállítás rendezésénél vegyen részt. E czéliből elnök főispán ur ő méltósága indítványára a megye rendezett tanácsa városaiból s szolgabírói szakaszaiban úgy az ipariszakra, mint a gazdaságokra külön-külön bizottságok alakítottak, mely bizottságoknak teendője és feladata lesz gondoskodni 1-ször egy oly pénzalap létesítéséről, melyből, — más vasárkor példájára — a kiállításban részt venni akarók anyagilag is támogattassanak; 2-szor arról, hogy ezen gyűjtémény kiállításában a megye termelőképes gazdaközönsége minél nagyobb számban vegyen részt, s hogy az iparos osztály is minél tömegesebben járuljon a kiállításban való részvételhez. Ez az értekezlet — a főispán ur szives fáradozásaitól köszönetet mondva — legkedvezőbb benyomások mellett véget ért.

— **Megköszönt ajándék.** Gr. Festeich Taszilió egy 500 frt értékű, ritka szépségű kutyát adott fel kosárba zárva, Pécsről a vasuton, Auersperg herceg számára Bécsbe ezímezve, kinek az ebet ajándékba akarta küldeni. A kutya Budapestre szerencsésen meg is érkezett, de midőn a magyar államvaspálya indóházából át akarták szállítani az osztrák államvasúthoz, keresztülragta kosarát és megugrott.

— **Egy szép kávészini vizsla elvezett.** A szives megtanuló jelentkeztek szerkesztőségünkben, hol a köszöneten kívül illő jutalomban is fog részesülni.

— **A nagyerdei gőzfűrdő** holnapról kezdve ismét nyitva lesz, s a közönség rendelkezésére áll.

— **Per házassági ígéret megszegése miatt.** Londonban sensációs per lesz egy házassági ígéret megszegése miatt. Felperes miss Finney, ki miss Fortescue néven a Savoy-színház kedvelt tagja volt. Keresetét lord Garmoy Cairns gróf legidősebb fia ellen irányozta. Az egyezés megkötésére irányzott kísérletek meghiúsultak. Miss Fortescue az ügyet nyilvánosság elé akarja hozni s a felajánlott 10,000 font sterling kárpótlást visszautasította.

— **Revolverrel lőtt vadkan.** E hó 2-án egy vadászattól megszabadult óriási vadkan futott Ilosva községbe, mire, a nép nekirohant az üzött vadnak, és — papja iránti tiszteletből egyenesen az esperes kertjébe kergették. Az esperes, Hanióskó Elek, éppen indulóban volt hazáról Ilosva Sándor jegyzővel, midőn a történetről értesült, s erre a jegyző a nála volt forgópisztolyból a vadkant öt lövéssel letűzette.

Színház.

„Egy millió” vigjáték 4 felv. Írta: Labiche és Delacour.

Az „Egy millió” vigjáték holnap kerül színre színpadunkon színtársulatunk tehetséges és igyekező tagjának Fenyéri Mórnak jutalomjátékául. A vigjáték egyike a legmulattatóbb régi francia boházatoknak, s éveken ezelőtt nálunk is kassa darab volt. Ahg egy pár hete, hogy óriási sikerrel elevenítették fel a nemzeti színpadon és ez alkalommal hosszabbban foglalkoztak vele a fővárosi kritikuskok.

A „Nemzet” kitűnő kritikusa Keszler József érdekes tárczát írt e darabról, melynek most alkalmilag mi is közöljük egyes részeit. Keszler leírja Labichenek magánéletét, s aztán a darabra áttérve így folytatja:

Az egész „Egy millió”-nak tartalma a következő: Valamely fiatal ember egy millió frankot örököl. A mint ennek híre jár, két család, mely előbb lenézte az ifjút, neki indul és nyakra-főre igyekszik rákötni eladó leányát. A verseny négy felvonáson át tart; míg végre az egyik családnak valósul is terve, és Duplan Mórcaz nőül veszi Carbonel Berthát. — Ez az egész.

Nem sok; de épen elég, ha a tárgy oly nagy mester kezébe kerül, mint Labiche.

Már most tekintsük meg első felvonását. Ez első felvonásban az ír Carbonelék családi körét tárja fel előttünk. Ott látjuk az egészen a megpatkoltatásig buta Carbo-

nel papát, amint egész életét azzal tölti, hogy az ablakot kinyissa, mert különben füstöl a kandalló, és aztán ismét az ablakot betegyje, mert különben irtózatok a légvonatok. Aztán — minthogy Carboneléknek elfogadó napja van — jönnek a barátok és barátok. És ezek mindegyike először az időjárásról beszél; aztán tanácsot ad a házigazdának az iránt, hogy miképp gátolja meg a kályha füstölését. Az egyik vízvezető csöveket ajánl, a másik szélmalomszerkezetet a kéménybe; az egyiknek gépezete 27 frank és 50 centime-be kerülne, a másiké 60 frankba. Valahányszor új vendég érkezik, a földön kuszó társalgás megáll; aztán ismét újra beszélnek a vaját szállító vasúti vonatról, mely Rennes közelében kigyuladt; aztán ismét az időjárásról, és ismét az égő vajás vagonokról. Az egész compánia elmondja a phrasisokat, melylyel a „Petit Journal”-t nevezetes eseményt kísérte. — „Borzasztó!” — „Borzasztó!” — „Borzasztó!” — „Borzasztó!”

hangzik a scala minden hangján. És ezek az emberek ostobák és korlátoltak, tehetetlenek és puffeszkedők; és unatkoznak, mint a malha mögé esett papucs! Valóságos öröm őket nézni. Mert gonoszak is ám; bosszantóan gonoszak! A mint megtudjuk, hogy Duplan Mórcaz, a leérett és megvetett Duplan Mórcaz egy milliót örökölt, azonnal megindul a házja az öreg és az ifjú Duplan kezéért. Hogy dédelgetik, hogy cizirgatják azt a bányu öreg Duplant, ki egykor Carbonelékért rajongott, midőn ez még kávésné volt Courbevoie-ban és három sor cukoradag mögött trónolt a számló hely emelvényén. És hogy édesgetik! Hogy tolják lábait alá a számlót! Nincs olyan apró aljasság, melyet a vén barom körül véghez nem visznek. És nincs az a meggadagodott szűkeblű, kapzsi bourgeois életének egy jelentékeny vonása sem, mely e felvonása képéből ki ne viritana. Ez teljes műsora a korlátolt eszű kis kötevényes minden bányuságának, minden anyagi nehézségének és minden lelki sivárságának.

A többi felvonásokban aztán megindul és foly a házja a vőlegény után. Mint mondok, két család akarja Duplan Mórcazot megkaparítani. Ez az egész tárgy. Már most látni kell: mint ragadja meg Labiche ezt a tárgyat biztos, de gyengéd tapintású kézzel; mint mutogatja meg minden oldalról; mint forgatja ki és be; mint gyurja és simítja; mint lapítja és domborítja; mint bontja és egyesíti; mint hasítja és ragasztja; mint forszítja és helyesíti; mint kergeti és tartóztatja; mint dobja fel a valószínűtlenség háfárág; mint kapja el a levegőben és állítja ismét szilárdan vissza az observatio biztos alapjára. Ez ismét mesteri egy eljárás. Vé- gíg hajtani a megragadott tárgyat a csapongó képzelt comucimának egész birodalmát és százszor visszahozni azt a mindennapi élet szilárd talajára; ezt csak lábjeggyel érteni és ismét felszállni a kép- telenségbe, és ismét leereszkedni és ismét föllebbenni, mintha az anyag súlylyal, és a logikai körleg ellentálló erővel sem bírna; így játszani minden nehézséggel; így tul- tenni magát az előrelátható dolgok minden korlátán; a rendet ily kedvesen kifigurázni és a szépséget ennyire elfogadhatóvá tenni; erre csak mester, nagy mester képes. És Labiche nagy mester.

Az érdekes tárczát Keszler így fejezi be:

Labiche minden művében van valami sajátos nyomaték, egy különös szín, egy sajátos illat, egy meglepő íz, — egy esodá- latus accentus végre, melyet eddig senki meg- nevezni, senki utánozni nem tudott.

Labiche műveiben benne van Labiche; és hogy ő micsoda, azt csak az mondhatná meg, a ki a lényeket alkotja, a fajokat el- különíti, a családokat elválasztja és az egyé- neket meghatározza.

És az nem én vagyok. Én ismerem mű- ködéseknek külső elemeit és mozzanatait; de azt, a mit Claudio Bernard hosszú tudósi életének folyamában esodálatos laboratoriu- mában megtalálni nem tudott, a lelki func- tio támadásának végső titkát, az eszme belső energiáját, én sem ismerem.

— Hja — hallom az olvasót — ön ezt nem tudja?

— Nem.

— Annyit én is tudok; és nem írok cikket.

— Hát akkor fogjunk kezét; bocsás- sunk meg annak, ki kettőnk közül hibás, és menjünk együtt még egyszer megnézni La- biche darabját. Majd mulatunk! Mulatni mind- ketten tudunk.

Megjegyzés K. A. ur cikkére.

A „D. Ellenőr” hétfői számában ismét egy cikk jelent meg a közel napokban kollegiumunk falai közt lefolyt „financz háború- ról.” Nekem úgy tetszik, hogy e cikk a a pénzügyorség által sugalmazott tollból folyt, s bevallom, miszerint sok, a legtöbb állítását megam is aláírom, pl. teljesen osz- tom a törvény iránti tiszteletéről, a törvény végrehajtóinak szigorú kötelességéről, s a botrányról elmondottakat; szóval helyeslem, a mi azon cikkben szép és jó van. — Csak- hogy nézetem szerint egy helytelen, és nem szép állítás is foglaltatik benne. Erre vo- natkoznak megjegyzéseim.

Azt állítja a cikk, hogy: „régóta tu- domása van arról a pénzügyorségnek, hogy a főiskola pincezje a legaljasabb dohány- csempészeknek haszonbérbe van adva rakta- rul;” és ezt egész bizottsággal állítja. Tehát valaki tudtul adta azt nekik. Kérdem: nem volt a törvény végrehajtóinak köteles- ségük azonnal érvényt szerezni a törvény- nek? Miért nem jöttek azonnal, (mióta tudom- ságuk van a raktról) a feladó kalauzolása mellett (mint most tették) kutatni a collegi- um pincezjében? Hiszen a törvény azonnali foganatosításával kétszeresen előmozdithat- ták volna az állam érdekeit, ugyanis a do- hánycsempészek meg lett volna gátolva jó eleve, másodsor a cikkben hangsúlyoztat- tott népevelés érdekében elejét vették volna a nép ekkénti demoralizálásának.

A collegiumi igazgatóság épp oly elő- zékenységgel bocsátotta volna kutatás alá a pincezét, épp oly óva intette volna a fiatal- ságot a botránytól, mint tette most. Bizony tisztelt uraim! nem jöttek, mert nem volt, nem is lehetett tudomásuk a nem létéről. Hiszen a pénzügyör, ki a háznagnál jelen- tést tett, szobát emlegett, a hol sok dohány van; pedig a cikk állítása szerint régóta tudva van, hogy egy pince volt kiadva has- zonbérbe; vagy csak ez az egy pincezgyör — a ki pedig a legszerencsésebb ör — nem tudta ezt?!

A cikkirő teljes tájékozatlanságának akarom tehát felelni csak e merész és gya- nusító állítását, hogy ama pince haszonbérbe volt adva. Mert a ki tisztában van azzal: mit tesz valamit haszonbérbe adni, ilyet nem állíthat; mert tudja azt, hogy kiki haszon- bérbe oly valamit adhat, a mi felett rendel- kezni joga van. A collegium anyagi érdeké- ben tehát helyiségei felett is egy oly testü- let rendelkezik, a mely bizonyosan tud any- nyit a törvényből is, a decourumból is, mint a ki ezt a vádat emeli jelenleg. A collegium hivatalnokait compromittáló állítás- t lehetetlen volt vissza nem utasitanom.

Debreczen 1884 febr. 12-én.

Collegiumi háznagy.

Husárok.

megállapítva s bejelentve 1884. febr. 13-tól 20-ig.

48 kr. Magyar Gábornál czepléd-utca 55. sz. a. dedó-utca 125. sz. a. Gyarmati Istvánnál mester u. 1442. varga u. 2238. sz. a. Nagy Mihálnál péterfia u. 970 sz. a. Balogh Jánosnál mester-utca 1113. sz. a. Katona Lajosnál rózsátér 10. sz. alatt s végre Szent- esti Jánosnál sz. Anna utca 2667 szám alatt.

Minden többi bejelentett mészárszék- ken pedig 50 kr.

J e g y z e t: Magyar Gábor három szé- kében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közön- ség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább.

Debreczen, 1884. febr. 12.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

London, febr. 13. A felsőház teg- nap elfogadta Salisbury által a kormány ellen indított bizalmatlansági nyil- latkozatot.

A fölkelők szinkutot elfoglalták s a 600 főnyi helyőrséget lemészárolták.

Berlin, febr. 12. Hírlík, hogy Vilmos császár Erzsébet királynőnek Wiesebadeni tartózkodására német ud- varhölgyeket, szolgákat, kocsikat és lova- kat bocsát rendelkezésére.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

VI Bérlet 20. szám

Csütörtök febr. 24.

Fenyéri Mór jutalmára.

Egy millió.

Vigjáték 4 felv.

Felolós szerkesztő és kiadó lap tulajdonos VÉRTESI ARNOLD. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Árlejtési hirdetés.

A „Kovács“ katonai laktanya fedelének helyrehozása, melynél az ács és kőműves munka az anyagokkal együtt 412 ftrra van előirányozva, a városi tanács 6145/883 sz. végzésével el levén határozva: ezen munka felvállalására fog az árlejtés folyó hó 17-dik napján d. e. 10 órakor a mérnöki hivatal helyiségében megtartatni.

Melyre a vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel ezennel meghivatnak, hogy az árlejtés megkezdéseig 5% bánom pénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók s a költségvetés és árlejtési feltételek, a mérnöki hivatalnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1884 február 9.
Hanke Leo
tanácsnok.

Maria-celli gyomor-cseppek;

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

es felülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyú felbűttség, kólika, gyomorhurut, gyomorfészes, húgyképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszták, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göttl Nándor gyógyszerész uraknál, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerertárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,
„az őrangyalhoz“ címzett gyógyszerertárában
Kremsierben, Morvaországban.

Gyógyjelentések Magyarországból

az egyedül valódi HOFF JÁNOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi csokoládé és mell-malátacukorkák felől, köhögés-, mellbetegség-, testi gyengeség-, vérszegénység-, gyomorbajnál és minden betegségből való fellábadásnál.

Szfaiszifika

a Hoff J.-féle malátagyógyításkészítményeket illetőleg.

Alapítási év: 1847. — 59 kintünetés. — Több mint 1 millió köszönőirat. — A Hoff János féle maláta-gyógyításkészítmények eladása minden művelt államban, 27,000 elárusító helyen eszközöltetik, ebből esik Nyugot Európára 12,800, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 újság.

Fenáll Berlinben 1859 óta, Bécsben és Budapesten 1861 óta.

A valódi maláta-készítmények egyedüli feltalálója és készítőjének, Európa legtöbb fejedelméi csász. kir. udvari szállítója

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas rendek lovagjának: Bécsben, Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Bátorodom az ön jeles malátakivonatából, mely rám nézve annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palack malátasört és 1 kilo I. rendű csokoládét.

Villány, 1884. január 11. én. SCHUSTER JOZEFINA.
Kérek 6 palack malátasört és 3 font I. rendű csokoládét részemre küldeni. Nagymérvű buskmországnak szenvedek. A csokoládéből mintegy 40 fontot használtam már fel, mert engem igen jól táplál. Midőn 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megdicsértem az ön készítményeit. És most 1884 január 5. én, gyógykezelő hírneves orvosom Dr. Leidesdorf tanár, udvari tanácsos az ön malátasörtét ajánlotta.

Sasd (Magyarország), 1884. jan. 11. én. Dr. KUGLER LIPÓT,
kerületi orvos és Baranyamegye tiszteletbeli főorvosa.

Tekintetes ur!
Szíveskedjék az ön jeles Hoff János-féle malátakivonati söréből részemre küldeni. Felső Stanestie, 1884. jan. 1. én. Bukow JOAN RITTER v. BEJAN.

Kérem, szíveskedjék az ön Hoff János-féle mell-maláta-cukorkáiból minél előbb küldeni. E cukorkákat igen jóknak találjuk s ezért óhajtuk közvetlen önötől hoztatni. Lőse, 1884. jan. 2. én. Tisztelettel KRAY MIKSA.

Árak: Malátakivonat egészségi sör 1 palack 60 kr. 13 pal. 7,26 frt. 28 pal. 14,60 frt. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr, 1/4 kilo 1 frt 30 kr, II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr, 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Maláta-cukorkák 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek tápmaláta liszt 1 frt. Egy maláta fűrdő 90 és 50 kr. 2 frton alól semmimem szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyálkoldó maláta mellesz-cukorkák kék papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos és Geréby Fülöp uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyvárad: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakab, N.-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuelné. H.-Böszörmény: Dengyel László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerertárában.

49.
377. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom

készítményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

ingyen zsákkal.

AB. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	20,40
C. Szinte középszemű		19,40
0. Királyliszt		19,40
1. Lángliszt		18,80
2. Montliszt		18,—
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		17,40
4. " 2-od rendű		16,40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		15,80
6. szinte 2-od "		15,—
7. Közép kenyérliszt 1-ső		14,—
8. " 2-od "		12,60
8 1/4 Barna " 1-ső		11,—
8 3/4 " 2-od "		9,20
9. Lángliszt		7,40
10 Veres liszt	á 50 kgr.	—
11. Finom korpa zsákkal 50 "		5,40
11. " " zsák nélkül		4,80
12. Durva korpa zsákkal á 50 kgr.		5,20
12. " " zsák nélkül		4,60
Simán őrlött búzaliszt zsákkal 75 kgr.		10,40
Ugyanaz " " nélkül		9,80

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban

100 kilogramm zacskóval együtt

60 kr-ával drágább.

Debreczen, 1884. febr. 13.

Kisebb vételeknél 60 krral drágább.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVANYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.